

cześnie na problemy, które wymagają jeszcze dalszych badań. Nie wszystko bowiem, co dotychczas o Wielkich Morawach powiedziano, posiada wartość ostateczną.

Zdzisław Kaczmarczyk

KONFERENCJA POŚWIĘCONA MONOGRAFIOM MIAST I POWIATÓW

Powstały niedawno Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, działający przy Stowarzyszeniu Społeczno-Kulturalnym „Pojezierze” zorganizował w porozumieniu z Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie konferencję naukową, poświęconą omówieniu wydanych dotychczas w całej Polsce monografii miast i powiatów. Konferencja ta odbyła się w dn. 19 X 1963 r. w Czytelni Ośrodka w Olsztynie. Otwarcia konferencji dokonał sekretarz generalny Ośrodka, mgr Wł. Ogrodziński, podkreślając, że konferencja zajmie się omówieniem wydanych w Polsce Ludowej monografii, ze szczególnym uwzględnieniem monografii wydanych na Ziemiach Zachodnich, które z wielu względów przodują w tej dziedzinie. Decydują o tym zarówno dążności integracyjne wśród społeczeństwa polskiego na Ziemiach Zachodnich, jak i chęci przeciwstawienia się propagandzie rewizjonizmu zachodnio-niemieckiego. Konferencja ta miała też dokonać oceny monografii dotychczas wydanych oraz wskazać możliwości powiązania wysiłków badaczy regionalnych z planami instytucji naukowych.

Konferencji przewodniczył prof. Stanisław Herbst prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego. Podstawowy referat na temat dorobku i postulatów w zakresie opracowywania monografii miast i powiatów wygłosił dr Wojciech Wrzesiński. Referat jego uzupełnili: mgr Henryk Panas, przedstawiając problemy wydawnicze, dyr. Tadeusz Lasikowski oceniając monografię z punktu widzenia księgarza i bibliotekarza oraz mgr Czesław Browiński, przedstawiając potrzeby administracji państwowej w zakresie opracowań monograficznych. W związku z konferencją zorganizowano na miejscu pokaz polskich i niemieckich monografii regionalnych, dotyczących regionu olsztyńskiego.

W dyskusji, która się wyłoniła, głos zabierali: zast. przewodniczącego Prezydium WRN w Olsztynie — Gonczowski, dr Cz. Pilchowski, dr J. Antoniewicz, mgr J. Jasiński, prof. J. Topolski, prof. Z. Kaczmarczyk, prof. St. Zajchowska, B. Reichel, mgr Oracki oraz prof. St. Herbst, który podsumował dyskusję.

Konferencja wykazała, że inicjatywa olsztyńskiego ośrodka naukowego była słuszną, ważną i ciekawą. Referaty, wraz z dyskusją pozwoliły na wysunięcie szeregu słusznych wniosków i postulatów pod adresem wszystkich zainteresowanych czynników. Wobec pilnych potrzeb natury społeczno-politycznej i oświatowej, uznano akcję opracowywania monografii, zwłaszcza na Ziemiach Zachodnich, za najbardziej słuszną. Mając jednak na uwadze szczupłość sił naukowych, trudności finansowe i wydawnicze, postanowiono wprowadzić w ramach poszczególnych województw, więcej elementów planowania jak i dążenia do podniesienia poziomu naukowego przy przygotowaniu monografii. Toteż wydaje się rzeczą słuszną, aby zainteresowane czynniki w poszczególnych województwach przygotowały długofalowy i realny plan opracowywania wydawnictw monograficznych oraz aby wydawnictwom takim zapewniły nie tylko środki materialne, ale i odpowiednie kierownictwo naukowe. Wypowiadano się również za nietworzeniem w zakresie typów monografii żadnych ograniczeń ani schematów w układzie ich treści, pozostawiając to do uznania czynnikiem terenowym, które będą podejmowały decyzję w tej sprawie w zależności od swych potrzeb i możliwości terenowych. Zalecono też tworzenie odpowiednich serii monograficznych o podobnym formacie i jednolitej szacie graficznej. Monografie powinny być zaopatrzone

w piękne ilustracje oraz mapy i plany. Szczególną uwagę wydawnictwa tego typu powinny poświęcić dziejom Polski Ludowej, przedstawiając je z należytą troską, w odpowiedniej proporcji i na właściwym poziomie naukowym. Należy dodać, że materiały z tej konferencji mają być wydane drukiem i rozesłane do wszystkich zainteresowanych placówek. W ten sposób konferencja olsztyńska niewątpliwie będzie ważnym krokiem w kierunku polepszenia poziomu i treści monografii regionalnych.

Zdzisław Kaczmarczyk

w
In
wa
dó
dl
za
W
15
fe
w
sz
D
Z
s
r

I
n
o